09/02/2023

ΑΠΘ: Ημερίδα με θέμα «Η Φυσική της Θεολογίας και η Θεολογία της Φυσικής»

/ Επικαιρότητα

Συνέχεια σε έναν διάλογο που κλονίστηκε κατά τη διάρκεια της πανδημίας, όταν εκδηλώθηκε μια ισχυρή επιφύλαξη απέναντι στην επιστήμη και τα επιτεύγματά της, επιχειρούν να δώσουν η Θεολογική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, η Ένωση Ελλήνων Φυσικών, η Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας και τα Εκπαιδευτήρια *«ο Απόστολος Παύλος»*.

Μέσα από τη διοργάνωση της ημερίδας, με θέμα *«Η Φυσική της Θεολογίας και η Θεολογία της Φυσικής»*, το ερχόμενο Σάββατο 11 Φεβρουαρίου, στη Θεσσαλονίκη, οι παραπάνω φορείς προσπαθούν να ξαναπιάσουν το νήμα του προβληματισμού για το κατά πόσο οι θετικές επιστήμες και η επιστημονική έρευνα μπορούν να συναντήσουν τη θεολογική και τη μεταφυσική αναζήτηση.

*«Κατά καιρούς διοργανώνονται τέτοιου είδους συζητήσεις. Κάτι τέτοιο, όμως, είχε καιρό να γίνει καθώς μεσολάβησε η πανδημία και το κέντρο του ενδιαφέροντος μετατοπίστηκε αλλού. Συνεχίζουμε έναν διάλογο που σε εμάς, στην Ορθοδοξία, ακόμη είναι ζεστός. Έχει ενδιαφέρον, βρίσκεται εν εξελίξει στον δυτικό κόσμο ή μάλλον εκεί έχει τελειώσει καθώς πολύ σπάνια κάποιος θα δει κάτι καινούριο. Στην **Ασία**, από την άλλη μεριά, αυτός ο προβληματισμός δεν υφίσταται*

», αναφέρει στο ΑΠΕ – ΜΠΕ ο επίκουρος καθηγητής της **Θεολογικής Σχολής** του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης **Πέτρος Παναγιωτόπουλος**.

«Η εκκλησία εμπιστεύεται την επιστήμη»

Σύμφωνα με τον ίδιο, *«στην περίοδο της πανδημίας εκδηλώθηκε λιγότερο ή περισσότερο μια τάση επιφύλαξης απέναντι στην επιστήμη και τα επιτεύγματά της από μια μερίδα των πιστών»*, ωστόσο *«θα ήταν σημαντικό μέσα από διοργανώσεις, όπως η ημερίδα του Σαββάτου, να αναδειχτεί ότι η εκκλησία εμπιστεύεται την επιστήμη, δεν έχει λόγους να την αμφισβητήσει και βρίσκεται σε κάθε περίπτωση σε διάλογο μαζί της»*. Για τον βαθμό στον οποίο η πανδημία έχει επηρεάσει τον διάλογο εκκλησίας και επιστήμης, διευκρινίζει ότι υπήρξε μια οπισθοδρόμηση, ενώ αναφέρει ότι η εμπιστοσύνη της **Ορθόδοξης εκκλησίας** στην επιστήμη εκφράστηκε το 2016 στα συμπεράσματα, τα αποτελέσματα και τα επίσημα κείμενα της **Πανορθόδοξης Συνόδου** που πραγματοποιήθηκε και ονομάστηκε **Αγία και Μεγάλη.**

Διευκρινίζει, ακόμη, ότι *«δεν δυσπιστούσαν όλοι στα εμβόλια»* και προσθέτει: *«η επίσημη **Εκκλησία**, ο **Πατριάρχης**, η **Ιερά Σύνοδος** πήραν σαφή θέση υπέρ του εμβολιασμού, υπέρ της ιατρικής πράξης. Πολλοί μητροπολίτες κινήθηκαν στην ίδια κατεύθυνση, αλλά και πιστοί. Επομένως είναι ένα θέμα το οποίο ουσιαστικά και στο εσωτερικό της εκκλησίας έχει το δικό του ενδιαφέρον, τις δικές του διαστάσεις, είναι κάτι που αξίζει να συζητηθεί και να τεθεί στον διάλογο της Εκκλησίας με τον κόσμο που την περιβάλλει».*

Η δημιουργία στο επίκεντρο της ημερίδας

Πέραν των παραπάνω, στο επίκεντρο της ημερίδας θα τεθεί το θέμα της δημιουργίας του κόσμου, ένα ζήτημα που εντάσσεται στο αντικείμενο της κοσμολογίας και της φυσικής. *«Σε γενικές γραμμές, το πλαίσιο είναι το ίδιο: το κοινό ενδιαφέρον για την αλήθεια και τις επιμέρους πλευρές της. Το ζήτημα της δημιουργίας, το προσεγγίζει η επιστήμη με διάφορους κλάδους, όπως η κοσμολογία και η φυσική των στοιχειωδών σωματιδίων, ενώ είναι ένα θέμα κεφαλαιώδες και για τη θεολογία»*, τονίζει ο κ. **Παναγιωτόπουλος.**

Σχολιάζει, επίσης, ότι τα τελευταία εκατό χρόνια οι δύο πλευρές ταυτίζονται, δηλαδή μιλάει και η επιστήμη για δημιουργία του σύμπαντος εκ του μηδενός.

Ένα σχετικό ζήτημα είναι και το θέμα του χώρου, ο οποίος από την εκκλησία αντιμετωπίζεται ως πλαίσιο διαίρεσης αλλά και συνύπαρξης και συγχώρεσης. *«Ο χώρος, ο τόπος είναι ένα σημείο στο οποίο μπορούμε και να συνυπάρξουμε και να συμβιώσουμε, να αλληλοκατανοηθούμε, να αλληλοϋποστηριχτούμε, να εκδηλώσουμε την αλληλεγγύη μας αλλά είναι και το μέρος όπου μπορούμε να βιώσουμε τη ροπή της καχυποψίας, της διαίρεσης, του μίσους. Αυτές οι δύο ροπές*

μπορούν να εκδηλωθούν και στο φυσικό κόσμο με δυνάμεις ή αλληλεπιδράσεις που περιγράφονται στη φυσική ως ελκτικές ή απωθητικές», σημειώνει.

Είναι θεμιτό ο άνθρωπος να προσπαθεί να ανακαλύψει τι τον περιβάλλει

Ο κ. **Παναγιωτόπουλος** επισημαίνει, μεταξύ άλλων, ότι για την επιστήμη υπάρχουν μεγάλα ερωτηματικά και γι αυτό το λόγο υπάρχει και η έρευνα, αναφέρει ότι κατά τους επιστήμονες μόνο το 4% όσων βλέπουμε είναι κατανοητό ενώ το 96% είναι άγνωστο και εκτιμά ότι είναι θεμιτό ο άνθρωπος να προσπαθεί να ανακαλύψει τι τον περιβάλλει. Μεταφέρει, παράλληλα, απόψεις, σύμφωνα με τις οποίες «η κοσμολογική διερεύνηση έχει έναν χαρακτήρα ηθικής διερεύνησης καθώς μάς κάνει πιο ταπεινούς και λιγότερο αλαζόνες και καταλαβαίνουμε το μέγεθός μας σε σχέση με το σύμπαν».

Ως παράδειγμα συνάντησης επιστήμης και εκκλησίας αναφέρει ότι παρά τις περιπέτειες της καθολικής εκκλησίας με την **Ιερά Εξέταση,** τον **Γαλιλαίο** και άλλα θέματα, έγιναν βήματα προόδου και το **Βατικανό** ίδρυσε ακαδημία επιστημών, στην οποία συμμετέχουν κορυφαίες προσωπικότητες, μεταξύ των οποίων και ο διάσημος αστροφυσικός **Στήβεν Χόκινγκ** που κατά δήλωσή του δεν ήταν θρησκευόμενος.

Για τα δεδομένα της **Ελλάδας,** άλλωστε, τονίζει: *«η Σύνοδος της **Εκκλησίας της Ελλάδος** έχει δική της Επιτροπή βιοηθικής στην οποία προϊσταται ο μητροπολίτης Μεσογαίας Νικόλαος με ένα αξιόλογο επιτελείο επιστημόνων από διάφορες ειδικότητες. Εκεί εξετάζονται θέματα βιοηθικής, υπάρχουν τοποθετήσεις και σχετικά κείμενα. Μάλιστα, στον χώρο της **Ορθοδοξίας** γενικά η **Εκκλησία της Ελλάδος** πρωτοπορεί. Τα κείμενά της χαρακτηρίζονται από βάθος, αίσθηση της επικαιρότητας και γενικά είναι χρήσιμο το έργο της στα ερωτήματα των πιστών απέναντι στα θέματα της τεχνολογικής προόδου στον τομέα της ιατρικής».*